

Vaan

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

- Advent voor Maria blz. 3
- God de Verborgene blz. 4
- Kanttekeningen bij een synodedebat blz. 10
- Inhoudsopgave 2018 blz. 19

Ds. J.H. Lammers

• *Van de voorzitter*

Vanuit het hoofdbestuur

Op de vergadering van ons hoofdbestuur op 30 november stonden we stil bij het overlijden van mevr. De Mots uit Putten. Zij is de vrouw van broeder De Mots uit de regelingscommissie en de moeder van ds De Mots die lid van ons hoofdbestuur is. We condoleren hen en allen die bij hen horen en wensen hen de troost van de Heere toe. Troost is ervanuit de wetenschap dat de Heere eeuwig aan Zijn goedertierenheid denkt. Genoemd werd verder dat dhr.de Ruiter vanwege zijn gezondheid gestopt is bij zijn taak in de regelingscommissie. We danken hem en verwelkomen dhr. van Beek uit Putten die zijn plaats heeft ingenomen. Tenslotte is het goed om te melden dat we een antwoord kregen van koning Willem Alexander na de betuiging van afhankelijkheid die we op de bondsdag hebben geuit. Het is goed dat deze verbondenheid met ons koningshuis er is.

Gezelligheid of hartelijkheid

De decembermaand is bij uitstek de maand die draait om gezelligheid. Meestal heeft gezelligheid te maken met het samen zijn met anderen. Gezelligheid heeft een schaduwzijde. Het veroorzaakt stress. Een onderliggend gevoel kan namelijk zijn: Het moet gezellig zijn, anders tel ik niet mee. Ook denk ik aan hen die alleen zijn of iets verdrietigs hebben meegemaakt in hun leven. Juist in de maand december veroorzaakt dat een schrijnend gevoel. Een beter woord voor gezelligheid is hartelijkheid. Dat heeft te maken met ons hart. De Heere Jezus zegt: 'Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn (Matth.6: 21).' Allereerst mag ons hart bij de Heere zijn en de rijkdommen die Hij schenkt. Laat er verder een hartelijk omzien zijn naar elkaar. Deze hartelijkheid wensen we elkaar in de donkerste maand van het jaar toe.

• De kopij voor het januari-nummer moet vóór 20 december bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

• *in dit nummer*

Van de voorzitter.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.....	4
Bijbelstudie n.t.....	7
'Onder een vergrootglas'	10
Dordtse Leerregels	12
Organisatienieuws.....	15
Overlijdensberichten.....	17
Inhoudsopgave 2018.....	19

Adres administratie:

Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699

Email: bondsbureau@filternet.nl

Bankrek.nr. NL08RABO0377871559

t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bondsbureau:

Maandag t/m donderdag van 8.30-11.30 uur.

Vrijdag gesloten.

Advent voor Maria

*Maria zei: Zie, de dienaress van de Heere,
laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord.*

Lukas 1:38

Maria krijgt hoog bezoek. Gabriël wordt door de Heere gestuurd naar Nazareth. Ineens staat deze engel bij haar in huis. Zomaar, onder de dagelijkse bezigheden, vraagt God haar aandacht. Met een blijde boodschap. Na de hartelijke begroeting van Godswege, ontvangt Maria de boodschap dat wat God heeft beloofd in vervulling gaat.

Maria kan als mens deze bijzondere zwangerschap niet begrijpen. We horen van haar reine leefwijze met haar aanstaande man Jozef. Nog minder dat God mens wordt. Ons vlees aandoet en Immanuël zal zijn. En wat is dan de 'kracht van de Allerhoogste haar zal overschaduwen'? Met oprechtheid van haar hart vraagt zij: 'Hoe zal dát wezen?' Niet dat zij twijfelt, maar alle menselijke wijsheid bij elkaar kan dit geheim niet doorgronden en bevatten. Als de engel alles heeft uitgelegd, horen we nog een kort zinnetje uit haar hart en mond ontsnappen: 'Zie, de dienstmaagd/dienares van de Heere, mij geschiede naar uw woord.'

Wat een zegen om zo antwoord te geven op het werk van de Heere. Zij schikt zich onder het gezag en de wil van de Heere. In het rijtje van hen die de Heere dienen met hart en ziel. Het wil niet zeggen dat er geen vragen overblijven die of niet met ons menselijk

verstand te begrijpen of waar de Heere geen antwoord op wil geven. Het zal het leven van Maria mogen tekenen. Van haar lezen we verschillende keren dat zij Gods woorden in haar hart opsloot en in de stille binnenkamer van haar ziel overdacht. Om Hem volgend en luisterend naar Zijn stem in Woord en prediking duidelijkheid te mogen ontvangen. Wat God zegt is waar. In de volheid van de tijd zal het tot grote verwondering begrepen worden. Wanneer de Heilige Geest licht over het Woord werpt.

Maria geeft zich geheel over aan Gods wil. Geen ja-maar, geen twijfel, geen kleingeloof, maar heel eenvoudig gelovend wachten en uitzien naar wat de Heere zal doen. Dat is met recht: Uw wil geschiede! Wat mag deze zo jonge vrouw als een moeder in de genade antwoord geven. Om als jongeren van de gemeente in datzelfde geloof te leven. Maria is niet naïef. Zo zou ze nog te jong zijn om alle gevolgen te kunnen overzien... Gevolgen als hoe mensen over deze 'buitenechtelijke' zwangerschap denken en spreken. Of, hoe kan ik dat bijzondere kind dan opvoeden? We zien haar juist met haar geheim naar Judea vertrekken. Om daar de gemeenschap der heiligen te oefenen met Zacharias en Elisabeth.

Geen nee, maar ja-zeggen tegen de Heere. Het mens worden van Jezus uit Maria heeft niet slechts betrekking op haar leven alleen. Zeggen ook wij ja en amen op al Gods beloften! Vooral over deze heerlijke boodschap, gebracht door Gabriël. Gods Zoon wordt ook Mensenzoon. In de heilige bevruchting van de Heilige Geest neemt Jezus Christus mensen aan.

Het Woord is vlees geworden. Om te zoeken en zalig te maken dat verloren is. Om mij, arme zondaar, te redden. Om mijn zonden op Zich te nemen. Om uiteindelijk de weg te gaan van de kribbe naar het kruis. Om

deze heerlijke woorden te beamen met Maria: 'Mijn ziel maakt groot de Heere, en mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligma-ker.'

Eens worden met de boodschap van Jezus Christus. Zoals met de berijming van Psalm 130:4 zingen over heilsfeiten van de Heiland. Hij zal Israël verlossen van al hun ongerechtigheden. Zingend sluiten we af met de woorden: 'Zo doe Hij ook aan mij.' Ik blijf de Heere verwachten, mijn ziel wacht ongestoord, ik hoop op Zijn onfeilbaar Woord.

Ds. J.M. Molenaar

• *Bijbelstudie o.t.*

God de Verborgene

Psalm 90

Het is de Psalm die vaak op oudejaarsavond wordt gelezen. De woorden klinken ons vertrouwd in de oren, maar tegelijk zijn ze ook zo schokkend. Wie de niet-kerkelijke burens uitgenodigd heeft op oudejaarsavond, zal wellicht eerder een andere Psalm voorlezen om het jaar mee af te sluiten. Hoe moeten we deze woorden lezen en begrijpen?

Indeling en woordgebruik

Het is wellicht goed om eerst te bezien hoe deze Psalm kan worden ingedeeld. In deze Bijbelstudie zou ik willen pleiten voor de volgende indeling: vers 1b-2 en vers 16-17 vormen het frame van deze Psalm. Vers 11-12 is de schakel tussen vers 3-10 en vers 13-15. De psalm kunnen we typeren als een

volksklaagzang. Verschillende woorden komen steeds weer terug: jaar (6 keer)/ dag (3 keer)/ toorn (2 keer)/ verbolgenheid (2 keer). Op verschillende plaatsen lezen we in deze Psalm een gebiedende wijs. Later in deze Bijbelstudie kom ik daar nog op terug.

God en mens

Deze Psalm bezingt de werkelijkheid van wie wij mensen zijn. De mens is als gras dat 's morgens opkomt en 's avonds wordt afgesneden. Soms duurt een mensenleven zeventig jaar, of als we sterk zijn tachtig jaar, maar dan is het meestal voorbij. Daarbij komt nog dat het meeste van een mensenleven moeite en verdriet is. Wij vliegen heen (vers 10). Voor velen is deze beschrijving van een mensenleven goed mee te maken.

Echter, hoe deze Psalm spreekt over God, is voor velen onbegrijpelijk. Dat God de God is Die van eeuwigheid tot eeuwigheid er is en zal zijn, dat kunnen velen wel aanvaarden. Dat God boven al die dagen en jaren van ons mensen staat en bij Hem één dag is als duizend jaar, als een wake in de nacht, dat kan ik nog proberen uit te leggen. Alleen dat andere wat er over God gezegd wordt, roept de nodige vragen op. 'Wij vergaan door Uw toorn. Door Uw grimmigheid worden wij verschrikt. Al onze dagen gaan voorbij door Uw verbolgenheid.' Dat zijn woorden die om uitleg roepen.

Geweest (Vers 1b)

De Psalm begint mooi: 'Heere, U bent ons een toevlucht geweest.' Echter, deze eerste zin staat in de zogenaamde perfectumvorm. Dat betekent dat we - in navolging van de exegeet Von Rad - het woordje geweest echt moeten lezen zoals het er staat. 'U bent een toevlucht geweest, maar nu dus niet meer.' Dat is de ervaring van Mozes. 'U was een toevlucht voor ons van geslacht op geslacht, maar dat is voorbij.' Wie deze eerste zin zo leest, begrijpt de rest van de Psalm ook beter. Dit lied moet gezongen worden door een heel volk, die de verberging van God ervaart. Ze zingen immers steeds opnieuw in de wijvorm: 'Wij vergaan. Wij worden verschrikt. Onze dagen.'

Situatie (Vers 3-10)

Mozes zingt hier over de straf en het oordeel van God. Dit lied zie je ontstaan als je even bedenkt hoe Mozes met het volk door de woestijn trok. Hij is onderweg naar Kanaän. Duizenden mensen lopen achter hem aan. Alleen elke keer is het wat. De ene keer is er gemopper over het eten, de andere keer is er

opstand tegen Mozes. Zelfs als ze bijna in Kanaän zijn, gaan ze elkaar bang maken en roepen ze in ongelof: 'We zullen Kanaän nooit kunnen innemen.' De Heere reageert echter op de ongehoorzaamheid, het ongeloof en de opstand van het volk. Soms sterven er honderden mensen tegelijk in de woestijn. Mozes staat bij tijden tussen allemaal dode lichamen. Hij zingt daarom in dit lied: 'Dat massale sterven heeft alles te maken met de Heere. Het is Zijn reactie op het ongeloof en de opstand. Door Uw grimmigheid worden wij verschrikt. Al onze dagen gaan voorbij door Uw verbolgenheid. De zonde maakt alles kapot. Al die ongerechtigheden stelt U ons voor ogen en dan ook nog de verborgen zonden. Alles valt er van uit elkaar. Het meeste is moeite en verdriet. Heere, U bent een toevlucht geweest...geweest.'

Roepen (Vers 11-12 en 13-15)

Alleen voor Mozes kan de toorn van de Heere niet het laatste woord hebben. Daarom laat hij dit lied uitlopen op één grote hemelbestorming. Met allemaal gebiedende wijzen wendt hij zich tot de HEERE. In vers 11 vindt er een wending plaats. Mozes gaat de Heere aanspreken en vraagt: 'Wie kent de kracht van Uw toorn en van Uw verbolgenheid, wie weet hoezeer U te vrezen bent?' Op dit vers volgt een indringende vraag: 'Leer ons zo onze dagen tellen!' Alle nadruk valt op dat woordje zo. Het betekent zoiets als: 'Leer ons de dagen te tellen van Uw toorn, van Uw verbolgenheid. Leer ons die dagen van Uw grimmigheid aftellen. Geef ons een wijs hart. Een hart dat zich niet bij de situatie van Godsverberging neerlegt.' Indringend bidt Mozes vervolgens of God Zich wil keren. De nood van de Godsverberging zit hem hoog. Hij zegt niet: 'Heere, wilt U alstublieft...'

Nee, in gebiedende wijs bidt hij: 'Leer ons, keer terug, laat het U berouwen, verzadig ons, verblijd ons.' Mozes bidt om de bekeering van God. Hij roept: 'Heere, keer toch terug van dat toornig zijn. Schenk blijdschap tegenover al die dagen van druk.'

Afsluiting (Vers 16-17)

Indringend sluit Mozes zijn gebed af. Hij denkt aan de dienaren van de Heere. Hij roept of God Zijn werk zichtbaar zal maken in het leven van de dienaren en hun kinderen en dat ze Gods glorie mogen zien. Vol verwachting en hoop bidt Mozes om de liefelijkheid van de Heere. 'Laat die over ons komen. Bevestig het werk dat onze handen deden. Laat het waarde hebben. Laat het niet voor niets zijn. Het is heel zwak. Het is heel kwetsbaar. Heel veel is - door onze zonde - afgebroken, maar bevestig alle inspanningen die verricht worden om het beloofde land straks binnen te kunnen gaan.' Zo eindigt dit gebed.

Verhoring

Wat een gebed! Alleen is dit gebed ook verhoord? Jazeker. Mozes heeft dit niet voor niets gebeden. Het volk is aangekomen in het beloofde land. De kinderen van Gods dienaren hebben de glorie van God gezien in het beloofde land. Tegelijk kan de vraag gesteld worden of de Heere ons gebed hoort in tijden van Godsverberging. Verschillende theologen hebben immers er op gewezen dat wij ook in een tijd leven van Godsverberging. Zal Hij het roepen van Zijn gemeente dan wel horen? Trouwens, ook in ons eigen leven kunnen we bij tijden de verberging van Gods aangezicht ervaren. Hoort de Heere ons roepen dan? Jazeker! Niet om wie ik ben en was, niet om wie de gemeente is en was,

maar omdat er één dwars door deze Psalm is heengegaan. Het is Jezus. 's Morgens stond Hij te bloeien. 's Avonds werd Hij al als gras afgesneden. De zeventig haalde Hij niet eens. Hij verging door Gods toorn. Hij wist hoezeer de Heere te vrezen is. Hij riep aan het kruis tot Zijn Vader. Zijn roepen was niet voor niets. Het is Pasen geworden in deze wereld. De liefelijkheid van de Heere daalde op de leerlingen neer. Ze gingen aan het werk. Het werk werd bevestigd. Land na land en volk na volk is ingewonnen.

Hoe het nu zal gaan in ons werelddeel? Ik weet het niet. Alleen Psalm 90 leert mij roepen. Dit lied geeft mij hoop en verwachting. Deze God zal er immers zijn van eeuwigheid tot eeuwigheid. Tegenover de onbeweeglijkheid van een cultuur en land dat zich steeds lossert van God beweegt, staat de God Die Zich keren kan. Daarom roepen wij ook vandaag voor ons land, voor de kerk en voor ons eigen leven: 'Keer terug, HEERE, hoelang nog?'

Gespreksvragen

1. Wat heeft u bij de bestudering van Psalm 90 vooral geleerd?
2. Zou u deze Psalm lezen met een onkerkelijke buurman? Zo ja, waarom dan? Zo nee, welke Psalm zou u wel met hem willen lezen?
- 3a. Zet eens op een rij wat deze Psalm zegt over de mens.
- b. Zet eens op een rij wat deze Psalm zegt over God.
- c. Deel eens aan de hand van deze twee rijen in hoeverre uw eigen Godsbeeld en mensbeeld wordt gecorrigeerd of aangevuld.
4. Zonde en dood hebben in deze Psalm alles met elkaar te maken.

- a. Geef eens voorbeelden uit de Thora hoe in de woestijn het volk ontdekt dat zonde en dood alles met elkaar te maken hebben.
- b. Wat zegt Paulus over de relatie tussen zonde en dood in Romeinen 3: 23?
- c. In welk kader staat Romeinen 3: 23 en wat heeft dat ons te zeggen?
5. Diverse theologen hebben gesproken over de Godsverduistering in onze cultuur (C. Graafland/ W. Aalders/ W. Dekker).
  - a. Ervaart u die Godsverberging ook wel eens in uw eigen leven en wat doet u dan? Denk hierbij onder andere aan Psalm 13.
  - b. Waarom verbergt de Heere Zich in de Bijbel? Denk daarbij vooral aan de periode dat het volk in de ballingschap wordt gevoerd.
  - c. Zou God Zich vandaag verbergen in ons land en werelddeel en zou u oorzaken daarvan durven/ kunnen aanwijzen?
  - d. Bonhoeffer heeft bij het falen van de kerk in zijn dagen er op gewezen dat wij drie dingen hebben te doen: 'Bidden, het goede doen onder de mensen en wachten op God.' Waarom zou hij dit als antwoord zien op de crisis van de kerk van zijn dagen en is het voor u ook een antwoord?
6. Deze Psalm loopt uit op een krachtig en bevelend roepen tot God. Ds. Iz. Kok schrijft: "Onze gebeden zijn doorspekt met het beleefd aandoende: 'Wilt U!' Wij bidden of de Heere ons genadig wil zijn; of de Heere ons bekeren wil; of de Heere onze zonden wil vergeven. (...) Het is dus de vraag of de Heere het wil. En daarmee wordt dan als vanzelf aan de Heere duidelijk gemaakt dat wij wel willen." In de ogen van deze predikant moeten we daarom niet aan de Heere vragen: 'Wilt U!'
  - a. Bent u het hier mee eens of oneens. Leg uit waarom.
  - b. Zet de zinnen uit het tweede deel van Psalm 90 die in de gebiedende wijs staan eens op een rij.
  - c. Probeer in eigen woorden te zeggen wat daar staat en hoe u die zinnen kunt meenemen in uw eigen gebedsleven.

Ds. A.C. de Kruijf

• *Bijbelstudie n. t.*

Trouw in ongeveinsd geloof

2 *Timotheüs 1 : 1-18*

Een tweede brief

Paulus tweede brief aan Timotheüs is waarschijnlijk enige tijd na de eerste geschreven. In de verzen 8 en 17 van het eerste hoofdstuk wordt duidelijk dat de apostel op het moment dat hij de brief schrijft gevangen zit in Rome (vgl. ook 2:9). Verderop, in hoofdstuk 4:6-8, blijkt dat Paulus zijn marteldood naderbij ziet komen. Het lijkt voor hem

vast te staan dat hij spoedig terechtgesteld zal worden. De vroeg-kerkelijke geschiedschrijver Eusebius vertelt dat Paulus onder de beruchte keizer Nero onthoofd is. Nero regeerde tot 68 na Christus. Paulus' dood is vermoedelijk enkele jaren eerder geweest. Velen denken dat Paulus deze brief geschreven heeft zo 64-65 na Christus en kort daarna gestorven is.

In deze tweede brief wordt nergens duidelijk uitgesproken dat Timotheüs nog altijd in Efeze verblijft. Toch lijkt het zeer waarschijnlijk dat hij er nog steeds werkzaam is, als hij de brief ontvangt. Het valt op dat Efeze twee keer wordt genoemd in de brief (1:18 en 4:12).

De tweede Timotheüsbrief is nog persoonlijker van toon dan de eerste. De nauwe band tussen Paulus en Timotheüs komt opnieuw duidelijk aan het licht. Net als in 1 Timotheüs 1:2 spreekt de apostel ook hier Timotheüs aan als zijn geestelijke zoon (vers 2). Hij denkt veel aan Timotheüs (vers 3) en verlangt er sterk naar hem te zien (1:4; 4:9). Timotheüs, van zijn kant, is in tranen geweest, zo blijkt in vers 4. Mogelijk was dit bij het afscheid of toen hij hoorde van Paulus' gevangenschap.

Ongeveinsd geloof

Paulus spreekt aan het begin van zijn brief de dankbaarheid jegens God uit die hij voelt telkens als hij aan Timotheüs denkt (vers 3-5). Er is het verlangen zijn geestelijke zoon terug te zien, maar als hij daarmee vervuld wordt, dan komt tegelijk het geloof van Timotheüs hem te binnen. Dan overheerst de dankbaarheid.

Het valt op hoe Paulus over Timotheüs' geloof spreekt: *'ik ben ervan overtuigd dat [ongeveinsd geloof] ook in u woont'* (vers 5). Absolute zekerheid over wat er in het hart van een ander leeft, hebben wij mensen nooit. Paulus heeft moeten meemaken dat het geloof van een naaste medewerker minder ongeveinsd bleek dan gedacht (denk aan Demas (2 Timotheüs 4:10)). Toch kan de apostel vol vertrouwen over Timotheüs' geloof spreken. Hij zegt aan het begin van

vers 5 eerst onomwonden dat het ongeveinsde geloof in Timotheüs is. Dat hij geen hartenkenner is, betekent niet dat hij er dan maar altijd van uit gaat dat de ander niet gelooft of diens geloof hoogst twijfelachtig is. Timotheüs kennende is hij er vast van overtuigd dat diens geloof echt is en daarom dankt hij de Heere van ganser harte.

Terwijl Paulus de Heere dankt voor het geloof van zijn geestelijke zoon, zegt hij tussen neus en lippen door ook iets over zijn eigen geloof, namelijk dat hij God dient *'met een rein geweten'* (vers 3). In 1 Korinthe 4:4 lezen we eenzelfde uitspraak: *'Want ik ben mij van niets bewust, maar daardoor ben ik nog niet gerechtvaardigd. Wie mij echter beoordeelt, is de Heere.'* Het gaat dan over de vraag welk oordeel er over zijn leven geveld moet worden. Paulus is zeker niet zonder zonden en dat weet hij heel goed (Romeinen 7:14-26; Galaten 5:17; Filippenzen 3:12). Toch is er geen gebied waarop hij bewust in zonde voortleeft, en waarop het roer dus duidelijk om moet. We horen hier een kind van God dat zeker is van zijn relatie met de Heere. Zijn zonden zijn hem vergeven en nu dient hij zijn Heere in heel zijn leven. Dat gaat met vallen en opstaan, maar op alle terreinen van het leven laat hij zich door zijn Heiland gezeggen. Er is geen gebied van zijn leven dat hij stiekem aan het gezag van zijn Koning probeert te onttrekken. Hij is een struikelend gelovige, maar wel een die de Heere van harte en ongeveinsd dient.

Van (voor)ouder op kind

Als hier de dank klinkt voor het geloof dat de Heere gewerkt heeft, dan komt ook aan het licht dat de voorgaande geslachten daarbij door God zijn gebruikt. Paulus zegt dat

hij God dient van zijn (Joodse) voorouders aan (vers 3). Hij heeft via hen de openbaring van het Oude Testament ontvangen, met de rijke beloften over de komst van de Messias. Paulus mag Hem kennen en in Zijn volbrachte werk vrede vinden. Hij kent de zegen dat hij meer weet dan zijn voorouders, maar Hij dient dezelfde Heere en rust op dezelfde verbondsgenade.

In het leven van Timotheüs hebben zijn gelovige moeder en oma een grote rol gespeeld (vers 5; zijn vader was een heiden (Handelingen 16:1)). Zij zullen hun zoon en kleinzoon ongetwijfeld veel kennis aangaande de Heere en Zijn Woord hebben bijgebracht. Toch springt iets anders eruit, wat heel in het bijzonder tot zegen is geweest: het voorbeeld van een ongeveinsd geloof, dat Timotheüs van jongs af aan heeft meegekregen. Dat heeft vrucht mogen dragen in zijn leven.

Een genadegave van God

In vers 6 spoort Paulus Timotheüs aan om de genadegave die in hem is aan te wakkeren. Ook in 1 Timotheüs 4:14 sprak de apostel over deze gave: *‘Veronachtzaam de genadegave niet die in u is en die u gegeven is door profetie, met handoplegging door de raad van ouderlingen.’* De profetie die in dat vers wordt genoemd kwam ook al eerder aan de orde, namelijk in 1 Timotheüs 1:18: *‘Dit gebod leg ik u op, mijn zoon Timotheüs, in overeenstemming met de profetieën die voorheen over u uitgesproken zijn.’*

Deze drie teksten roepen een aantal vragen op. Allereerst: wat houdt die genadegave, die Timotheüs in zich heeft, in? Het antwoord is zeer waarschijnlijk: een gave die de Heilige Geest Timotheüs gegeven heeft om zijn taak in de gemeente te vervullen. Wat die gave

concreet is geweest, weten we niet. Vervolgens is de vraag: wat is het verband tussen het ontvangen van die gave en de uitgesproken profetieën? Waarschijnlijk zet het woord ‘door’ uit de vertaling van 1 Timotheüs 4:14 ons wat op het verkeerde been. Het Grieks betekent hier vermoedelijk niet dat Timotheüs de gave kreeg door middel van de profetie, maar dat hij die ontving begeleid door een profetie, die hem aanwees als door de Geest begiftigd voor een speciale taak. De handoplegging was waarschijnlijk vervolgens de symbolische bezegeling van Timotheüs’ roeping. (Het ‘door’ in 2 Timotheüs 1:6 heeft waarschijnlijk ook de betekenis ‘begeleid door’.) We moeten ons waarschijnlijk een gang van zaken voor stellen als bij de uitzending van Paulus en Barnabas in Handelingen 13:1-3.

Een gave is iets wat je krijgt. Het is dus geen prestatie van jezelf. Je kunt echter een gekregen gave wel aanwakkeren. Dat is precies wat Timotheüs moet doen, door zijn gave te gebruiken. Hij moet zonder vrees zijn gave inzetten om zijn taak te volbrengen (vers 7-8).

Aansporing tot moed en trouw

Vrijmoedig uitkomen voor je geloof en trouw zijn in de roeping die de Heere je geeft, kan lijden met zich mee brengen. Het gevaar is dan dat je terugdeinst, je schaamt voor het Evangelie en je mond maar houdt. Dat gevaar bedreigde ook Timotheüs. Paulus spoort hem aan om onbevreesd en met kracht, liefde en bezonnenheid trouw te zijn (vers 7).

De apostel kan zichzelf ten voorbeeld stellen. In de vaste overtuiging dat de Heere *‘zijn pand’* – zijn zaligheid; het eeuwige leven –

bewaren kan en zal tot op de jongste dag (vers 12), heeft hij de moed om te blijven prediken en getrouw te zijn tot in de dood. Zo moet ook Timotheüs getrouw zijn en het toevertrouwde pand (het Evangelie; vgl. 1 Timotheüs 6:20) bewaren. Dan zal hij niet zijn als Fygellus en Hermogenes, maar gaan in de voetsporen van Onesiforus (vers 15-18).

Gespreksvragen:

1. In vers 3, maar ook elders in Paulus' brieven, merk je dat hij in zijn gebedsleven zich heel bewust en heel persoonlijk medewerkers en gemeenteleden te binnenbrengt. In zijn gebed brengt hij dan hun noden of de dank voor de zegeningen die zij ontvangen bij de Heere. Doen wij dat ook? Zouden wij misschien vaker collega's of gemeenteleden bij hun naam moeten noemen in ons gebed? Zijn er misschien praktische handvatten te noemen om dat daadwerkelijk gestalte te geven?
  2. Wij zijn in onze traditie soms zeer terughoudend om met vertrouwen te spreken over het geloof van een ander (en trouwens ook van onszelf). Zou het kunnen dat we de Heere daarmee tekort doen?
- Reageer eens op de volgende stelling: 'Het is erger een Timotheüs voor een Demas aan te zien dan andersom, want we kunnen beter per ongeluk een keer de Heere 'te veel' de eer geven om Zijn genadewerk dan een keer te weinig'.
3. Kunnen we het Paulus nazeggen: 'ik dien de Heere met een rein geweten' (vers 3)? Wanneer kun je dat zeggen? Zijn wij misschien te eenzijdig gefocust op het feit dat we in dit leven altijd zondaars blijven? Betrek hierin ook wat Paulus zegt in 1 Korinthe 4:4.
  4. Hoe kunnen we als vaders en opa's (letterlijk of geestelijk, zoals Paulus) tot zegen zijn voor de kinderen en jongeren die op onze weg komen. Probeer het concreet te maken: hoe moeten we dan leven; wat moet er dan aan ons te zien zijn?
  5. Schamen wij ons teveel voor het Evangelie? Hoe komt dat? Hoe zou daar verandering in kunnen komen?
  6. Leven wij genoeg mee met vervolgte christenen, of lijken wij in de praktijk veel op Fygellus en Hermogenes (vers 15). Hoe kunnen wij in onze situatie (meer) lijken op Onesiforus (vers 16)?

Ds. P. van der Kraan

• *Onder een vergrootglas*

Kanttekeningen bij een synodedebat

Twee letters

Op het moment dat ik dit schrijf, vergadert de generale synode van de Protestantse Kerk onder meer over de visie op het huwelijk en andere levensverbintenissen. Wat mij per-

soonlijk betreft, worden bij het kennismaken van die aankondiging tal van herinneringen levend aan eerdere synodale debatten over deze zaak. Twee periodes was ik vanuit de

toenmalige hervormde classis Alblasterdam afgevaardigd naar de generale synode van de toen nog Nederlandse Hervormde Kerk. Tijdens de eerste periode maakte ik in juni 1989 het emotioneel beladen debat mee inzake toelating van praktiserende homo's tot het avondmaal. Met als gevolg dat het principiële afmanen van het avondmaal van mensen met een homoseksuele leefwijze niet meer mogelijk is. Bij meerderheid van stemmen heerst(e) de kerk over de Schrift! Tijdens mijn tweede periode maakte ik in het najaar van 2002 de stemming mee over de nieuwe kerkorde, waarbij onder meer de beroemde (om niet te zeggen beruchte) ordinanties 5.3 ('... de *inzegening* van een huwelijk van man en vrouw als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht geschiedt in een kerkdienst.') en 5.4 ('De kerkenraad kan -na beraad in de gemeente- besluiten dat ook andere levensverbintenissen van twee personen als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht kunnen worden *gezegend*.')) werden aanvaard. Over beide cursief gedrukte woorden, eigenlijk over twee letters ('in'), is het debat op 15 november jl. gegaan. Op het moment van schrijven is niet bekend tot welke besluitvorming het synodaal debat heeft geleid. Beklemmend is echter dat de meerderheid van de synode het moderamen heeft gedwongen met een voorstel te komen dat verdergaat dan de hierboven geciteerde ordinanties 5.3 en 5.4. Kort gezegd, komt het hierop neer dat het verschil tussen *inzegenen* (van een huwelijk tussen man en vrouw) en *zegenen* (van andere levensverbintenissen) moet verdwijnen. Men neemt geen genoegen met de ruimte die de kerk (treurig genoeg) biedt aan het zegenen van andere levensverbintenissen. Nee, elk verschil tussen een huwelijk van man en

vrouw en een levensverbintenis tussen personen van gelijk geslacht moet verdwijnen. Daarachter gaat een beweging schuil die niet rust voor de door God (ons ten goede) gegeven scheppingsorde uit zijn voegen is gelicht. Uit de vele aspecten van deze kwestie houd ik enkele punten tegen het licht.

Seksualiteit en vrijheid

Waarom is de discussie rond LHBT (een afkorting die staat voor: lesbisch, homoseksueel, biseksueel en transgender) zo ideologisch beladen? Dat heeft te maken met het verschil dat de genderbeweging maakt tussen sekse en gender. Sekse verwijst naar het geslacht waarmee iemand geboren is. Dat is biologisch, want scheppingsmatig bepaald. Van deze scheppingsmatige bepaaldheid wil de genderbeweging echter niets weten. Immers, niet je biologische, dus door de Schepper bepaalde geslacht maakt uit wie je bent: man of vrouw. Doorslaggevend voor hoe iemand zijn identiteit ervaart, is hoe die persoon zijn geslacht belééft. Bij iemands geboorte kan wel geconstateerd zijn dat hij, bij voorbeeld, van het mannelijk geslacht is, maar zelf kan de persoon zijn identiteit heel anders beleven. De genderideologie koppelt dus de beleving van iemands seksualiteit aan zijn identiteit. Hij is zoals hij zich voelt. Deze gedachte-wereld staat volstrekt haaks op het Bijbelse denken dat onze identiteit wordt bepaald door onze relatie tot God en Christus. De Bijbel leert ons duidelijk dat onze seksualiteit daaraan volstrekt ondergeschikt is. Het hoeft evenmin betoog dat de ideeën van de genderbeweging ook botsen met de Bijbelse gedachte dat God de mens mannelijk en vrouwelijk schiep. Die gedachte wordt door de genderbeweging radicaal verworpen. Het moet ultieme bevrijding heten om je niet

langer te laten opsluiten in het hokje van je biologische geslacht, maar uit te leven wat je als je (seksuele) identiteit beleeft. Daarbij moet aangetekend dat die identiteit ook nog eens kan wisselen. Grenzen bestaan dus niet meer. Alles is vloeiend geworden. Deze genderideologie, gevoed door een tijdgeest waarin iedereen zichzelf moet kunnen zijn, rukt steeds verder op. Het is een ideologie waarin de mens zijn 'hoogst individuele zelf' moet kunnen zijn. Het gaat zelfs zover dat wat een enkele persoon over zichzelf beweert met betrekking tot zijn of haar beleving van zijn (seksuele) identiteit ook als waarheid wordt geëtaleerd. De los-van-God-beweging bereikt hier nagenoeg een absoluut dieptepunt en als God het niet verhoedt, werkt de kerk eraan mee. Met als gevolg dat zij in plaats van hoedster van Gods waarheid te zijn, is verworden tot verspreidster van leugenen. Met alle ingrijpende en ontbindende gevolgen die de kerk daarmee over zich heen haalt.

Geen eindpunt

En dan nog iets. Als de kerk zich laat knevelen door de genderideologie, moet zij

niet denken dat zij op dit pad een laatste stap heeft gezet door het onderscheid tussen ordinantie 5.3 en 5.4 ongeldig te verklaren door zowel in het geval van een huwelijk tussen man en vrouw en wat betreft levensverbintenissen van personen van gelijk geslacht van 'inzegenen' te spreken. Het zou zomaar nog slechts een begin kunnen zijn. Op alle fronten moet Gods Woord het zwijgen worden opgelegd en moet God uit Zijn eigen wereld worden verdrongen. De werkelijkheid op dit vlak is immers zoals ik ergens las: '... wanneer we denken dat het dieptepunt zo ongeveer zal zijn bereikt, blijkt het altijd nog gekker te kunnen.' (RD 14-11-2018). Juist dezer dagen kwam in het nieuws dat koppels van hetzelfde geslacht met een kinderwens binnenkort niet langer naar het buitenland hoeven uit te wijken om die wens vervuld te krijgen. Met ingang van 2019 gaan twee Nederlandse klinieken ivf aanbieden aan homoseksuele stellen. Het is nauwelijks voorstelbaar wat dat voor gevolgen met zich meebrengt. Laat de kerk er maar op bedacht zijn dat als ze de homolobby één of twee vingers geeft, die niet rust voor ze de hele hand te pakken heeft.

Ds. J.M. Molenaar

• *Dordtse Leerregels*

Getrooste vertwijfeling

Aantekeningen bij hoofdstuk 5, paragraaf 11-15

De Dordtse leerregels zijn pastorale leerregels. Deze leerregels schilderen ons geen fier en flink christenleven voor ogen. Het leven van een christen is geen triomfantelijk leven dat zonder aanvechting en strijd het

Koninkrijk Gods binnenhuppelt. Het is een leven onder het kruis.

Daarom spreekt Luther meer dan eens over het leven van het geloof als een leven in getrooste vertwijfeling.

Daarom schreef hij in een brief aan George Spenlein veelzeggende woorden: “Daarom, mijn beste broeder, leer Christus kennen, en wel de Gekruisigde. Leer Hem lofzingen en aan jezelf vertwijfelen. Zeg tegen Hem: “U, Heere Jezus, bent mijn gerechtigheid en ik ben Uw zonde. U hebt het mijne aangenomen en mij het Uwe gegeven. Wat U niet was, nam U aan en wat ik niet was, hebt U mij gegeven.” Pas er voor op nooit zo’n vlekkeloosheid na te streven dat je in eigen oog geen zondaar meer zou willen schijnen of het in het geheel niet meer zou willen zijn. Christus woont immers slechts onder zondaren. Daartoe kwam Hij uit de hemel, waar Hij onder louter rechtvaardigen woonde, om bij zondaren Zijn intrek te nemen. Bedenk steeds opnieuw, hoe groot Zijn liefde is en je zult Zijn aller-zoetste troost aanschouwen.”

Zekerheid missen (Artikel 11)

Ook Dordt spreekt over twijfel. Ze zijn er in allerlei soorten en maten. Twijfel aan de waarheid van Gods Woord, aan het bestaan van God, aan onze genadestaat en zo zou ik nog wel even door kunnen gaan. Het zijn echter twijfelingen van het vlees. Deze vertwijfelingen hebben we dus niet goed te praten of te koesteren. Tegelijk spreekt Dordt ook over zware aanvechtingen. Deze aanvechtingen kunnen allerlei oorzaken hebben, zoals tegenspoed, verdrukking, en lijden. De Heere schijnt tegen ons te zijn. De zekerheid van de volharding voelen wij dan vaak niet meer. Dat betekent echter niet dat God ons verzoekt boven ons vermogen.

Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst schenken (1 Korinthe 10: 13). En weet dat de Heilige Geest de zekerheid van de volharding weer zal opwekken in het leven van de gelovigen.

Doel van de zekerheid (Artikel 12)

Alleen maakt de zekerheid van de volharding niet hoogmoedig of zorgeloos? De remonstranten hadden om die reden bezwaar tegen dit leerstuk. Mensen kunnen zomaar van dit leerstuk een oorkussen maken of bron voor het vlees. Alleen Dordt acht dat een onmogelijke mogelijkheid. Wanneer we zekerheid ontvangen van onze zaligheid, dan zullen we meer en meer willen beantwoorden aan het beeld van Christus. We zullen meer en meer jagen naar de prijs van de roeping van God die van boven is, in Christus Jezus (Filippenzen 3: 14). Genade maakt geen grote mensen, maar maakt kleine mensen. Hier klinken woorden die onze meditatie meer dan waard zijn: kinderlijke vrees, ware godzaligheid, lijdzaamheid in alle strijd, vurige gebeden, standvastigheid in het kruis en in de belijdenis van de waarheid en een vaste blijdschap in God. De zekerheid van de volharding is een prikkel om ijverig te zijn in goede werken, zoals Paulus, Petrus en al de heiligen.

Herkrijgen van het gevoel (Artikel 13)

Maar wanneer je nu in zonde gevallen bent? Je bent bezweken voor de verleiding van de zonde. Je hebt het gevoel van de zekerheid van de volharding van het geloof voor een tijd verloren. Hoe gaat dat dan wanneer je die zekerheid weer ontvangen hebt? Nou, kijk naar David. Maandenlang ging hij zijn eigen spoor. Alle remmen waren los gegaan. Totdat Nathan kwam: ‘Jij bent die man.’ Schuldverslagen roept hij: ‘Gena, o God, gena (Psalm 51).’ De verberging van Gods aangezicht is voor hem zo bitter. Bitterder dan de dood. Hij bidt diep en innig om een vaste geest in zijn binnenste. Hij vraagt om weer de vreugde te ontvangen over het heil.

Dan zal David weer wandelen in de verzekerdheid van de volharding. Hij zal zelfs overtreders, Gods wegen leren en zondaars zullen zich door de dienst van David tot God bekeren.

Genademiddelen (Artikel 14)

Denk echter niet dat de volharding iets is wat de gelovige zelf bewerkt. De Geest heeft zo Zijn eigen middelen om ons te doen volharden. Zoals de Heilige Geest het werk van Zijn genade in ons begint door de prediking van het Evangelie, zo bewaart Hij, achtervolgt Hij en volbrengt Hij ook het werk van de genade in ons. Het horen, lezen en overdenken van het Evangelie is onmisbaar. Daardoor worden de gelovigen vermaand en gewaarschuwd, maar daardoor worden ze ook geboden om te geloven in de beloften van het Evangelie. 'Hooft en uw ziel zal leven.' Het gepredikte Evangelie wordt zelfs zichtbaar gemaakt. Wanneer de Sacramenten worden bediend, dan neemt de Geest ook deze middelen in Zijn hand om de gelovigen te verzekeren van Christus hartelijke liefde en trouw tot in de dood, zodat wij niet meer in de zonde leven, maar Hij in ons en wij in Hem.

Doel van de leer van de volharding (Artikel 15)

Nog één lied moet gezongen worden, want Dordt weet maar al te goed dat de leer van de volharding der heiligen bloot staat aan verguizing. De satan haat deze leer. De wereld

bespot dit geloof. Onervarenen en schijnheiligen nemen met dit leerstuk een loopje met de kostbare genade en dwaalgeesten bestrijden dit met hand en tand. Alleen de Bruid van Christus bewaart dit leerstuk als een kostbare schat. Ze zingt ervan: 'De HEERE zal Zijn werk aan mij voleinden! Uw goedertierenheid is tot in eeuwigheid, HEERE.' Hoog en groots klinkt dit lied. Deze Bruid zingt niet alleen maar bidt tegelijk: 'Laat niet varen de werken van Uw handen.' Zo is ze zingend en biddend onderweg naar de Bruiloftsdag. Het lied zal dan volmaakt klinken tot eer van de Vader, Die Zijn gemeente kiest, tot eer van de Zoon, Die Zijn gemeente verlost, tot eer van de Geest, Die rusteloos bezig is om toe te werken naar de voleinding. Er wordt er straks niet één gemist. De Drie-enige God staat er voor in. Soli Deo Gloria!

Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijziging in “het Adresboekje” doorvoeren:

- 1) de secretaris van de MV “Tolle Lege” te Moordrecht (blz. 20), dhr. J. Slingerland, heeft een nieuw adres: Valkennest 3, 2841 SG Moordrecht
- 2) de MV “Onderzoekt de Schriften” te Ermelo (blz. 27) heeft een nieuwe secretaris: dhr. G. den Hoed, Oude Nijkerkerweg 67, 3853 JL Ermelo
- 3) de MV “Troffel en zwaard” te Huizen (blz. 6) heeft een nieuwe secretaris: dhr. B. Pieters, Koningin Julianastraat 28, 1271 SM Huizen
- 4) de MV “De Heere is onze Banier” (blz. 4) heeft een nieuw bestuur: voorzitter is dhr. H. Hofman, Brandwijkседijk 47, 2974 LD Brandwijk; secretaris is dhr. G. Korevaar, Brandwijkседijk 10a, 2974 LB Brandwijk; penningmeester is dhr. G. Mourik, Brandwijkседijk 24a, 2974 LC Brandwijk.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds J. van Dijk, secr
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Mannenthemadagen 2019

In 2019 zullen er weer diverse mannenthemadagen worden georganiseerd. Het thema voor dit jaar zal zijn: ‘Volhouden: kunst of gunst?’ In de eerste lezing zullen we de Hebreeënbrief met elkaar openen. Wat zegt de Bijbel nu over volhouden in een context waarin afhaken een reëel alternatief is. In de tweede lezing zal het thema praktisch- pastoraal worden uitge-

werkt. Het beloven mooie en inspirerende dagen te worden! Noteer vast de datum in uw regio. We gaan er voor zorgen dat binnenkort de verdere informatie op de website te vinden zal zijn: www.mannenthemadagen.nl

- 9 maart Woerden: ds. M.K. de Wilde (Nijkerk) en ds. L.A. den Butter (Rijnsburg)
- 6 april Tholen: ds. G. van Wijk (Dordrecht) en ds. A. Voorwinden (‘s Gravenzande)
- 13 april ‘t Harde: ds. A.J. Mensink (Elburg) en ds. H. Polinder (Urk)
- 12 oktober Veenendaal: ds. J.J. Mulder (Krimpen ad IJssel) en ds. J.L. de Jong (Soest)
- 16 november Ridderkerk: ds. G. van Wijk (Dordrecht) en ds. D.J.T. Hoogenboom (Utrecht-West)

Voor al onze activiteiten zie onze agenda op www.hervormdemannenbond.nl

Hoe de mannenvereniging van Oude Tonge verrassend groeide

We schrijven midden 2017 en hebben als bestuur grote zorgen over het voortbestaan van onze mannenvereniging. De opkomst is gereduceerd tot 6 leden (incl. bestuur). We hebben zelfs een avond afgezegd. Alle oproepen hebben niet tot het gewenste effect geleid. Wat nu? We besloten met een 4-tal leden bij elkaar te komen om onze zorgen tegen elkaar uit te spreken en voor te leggen in gebed. Gebed, o.i. de eerste belangrijke zo niet belangrijkste stap om te zetten. Na rijp beraad volgden we de volgende aanpak:

- 1) Er werd een brief opgesteld, waarin we onze zorgen verwoordden richting gemeente met aangehecht een oproep om voor een bepaalde datum te reageren.

2) We maakten een totaaloverzicht van alle mannen in onze gemeente tussen de 18 en 90 jaar, zonder aanzien des persoons. We kwamen uit op ruim 100 personen.

3) We spraken af een zgn. wervingsavond te beleggen, waarop we alle ruimte wilden geven om te discussiëren over de inhoud van een verenigingsavond, met uiteraard als blijvende rode draad het bestuderen van de Bijbel. We betrokken onze predikant erbij om het belang van bijbelstudie te onderstrepen.

4) De brieven boden we persoonlijk aan (aanbellen en in gesprek gaan) met het verzoek over de inhoud van de brief na te denken en te reageren. Tevens was er een uitnodiging bijgevoegd voor de geplande wervingsavond.

5) Teleurstelling was er, toen er voor de afgesproken terugkoppeldatum vrijwel niemand had gereageerd. Ook dit hebben we in gebed neergelegd bij onze HEERE en zijn in vertrouwen doorgegaan met het organiseren

van de wervingsavond die plaats vond op 16 november 2017.

Op deze avond werden we op een zeer bijzondere wijze verrast. Zo'n 30 personen bezochten de avond. HEM alle eer. Wat een prachtig moment, een moment waar we nog steeds van onder de indruk, dankbaar en blij voor zijn. Er waren 10 jonge en ongeveer 20 oudere mannen!

Een gebedsverhoring!

Wat we graag mee willen geven, is dat wij als bestuur heel sterk in de "regelmodus" stonden en wellicht te weinig in het vertrouwen. We zijn vaak heel erg gericht op wat wij moeten doen, terwijl we mogen weten dat we het van Jezus mogen verwachten. Op de vraag m.b.t. tot de inhoud van de avonden is het niet direct belangrijk wat de invulling is maar moeten we ons afvragen wat ons doel is namelijk, dat we elkaar ontmoeten rondom Gods Woord. Scenario's waren uitgedacht, maar juist de aanwezige jeugd gaf gelijk aan om voorlopig gewoon verder te gaan zoals

we gewend waren. Hun aanwezigheid heeft ertoe geleid dat de avonden interactief zijn. We voelen ons rijk gezegend.

We vergaderen nu eenmaal in de 14 dagen en hebben inmiddels 30 leden op papier, waarvan 2/3 trouw de avonden bezoekt. We beleven fijne avonden.

We hebben afgesproken dat we de Hervormde Vaan als leidraad gebruiken. Per seizoen nodigen we een tweetal sprekers uit. Ook worden er twee avonden ingevuld met het bezoeken van bijbels gerelateerde thema's.

• Overlijdensberichten

“Want hij reisde zijn weg met blijdschap”

Handelingen 8: 39b

Heden is in volle overtuiging van zijn Heer en Heiland ontslapen onze broeder

**PIETER DIRK MESKER
PIET**

in de leeftijd van 85 jaar.

Vanaf 1963 was hij lid van onze mannenvereniging. Hij mocht van de zekerheid van zijn geloof getuigen, maakte graag een grapje, en had zijn hart op de tong. Wij herinneren hem met dankbaarheid en als een betrokken lid. De Heere troostte zijn vrouw en verdere familie.

Mannenvereniging
'Onderzoekt de schriften'

Ameide en Tienhoven aan de Lek,
18 november 2018

Onlangs bezochten we de tabernakel die de gemeente van Stellendam op schaal heeft nagebouwd. Een bezoek aan een synagoge staat op de planning etc. We leren veel van deze bezoeken.

We hopen en bidden dat dit korte artikel andere mannenverenigingen helpt bij de ledenwerving en dat zij er hun voordeel mee zullen doen. Namens de mannen uit Oude Tonge wensen wij u Gods zegen bij de uitwerking.

met broederlijke groet, Henk Klem

“Maar de HEERE zal overdag Zijn goedertierenheid gebieden; 's nachts zal Zijn lied bij mij zijn, een gebed tot de God van mijn leven”

Psalm 42:9

Op vrijdag 26 oktober heeft de Heere plotseling van ons weggenomen ons trouw meelevend lid

JAAP BOUMAN

in de leeftijd van 74 jaar.

Wij gedenken in dankbaarheid zijn betrokkenheid bij onze vereniging en zijn inbreng tijdens de verenigingsavonden.

Ons gebed is dat de Heere zijn vrouw en (klein)kinderen wil vertroosten in dit grote verdriet.

Bestuur en leden van M.V.
'Eén door het Woord' te Lelystad

Oktober 2018

• Overlijdensberichten

Met droefheid delen wij u mee, dat de Heere, voor ons nog onverwacht ons trouw en meelevend lid is overleden

JAN MADERN

In de leeftijd van 91 jaar

Wij wensen zijn vrouw en kinderen, klein en achterkleinkinderen de troost en nabijheid van de Heere toe.

Bestuur en leden van de Hervormde Mannenvereniging op G.G.

Ede, 31 oktober 2018

Met droefheid hebben wij vernomen dat door een noodlottig ongeval ons lid, de heer

MAAS ZEEMAN

het tijdelijke met het eeuwige heeft moeten verwisselen.

Wij bidden om troost en kracht van onze Hemelse Vader om dit zware verlies voor vrouw en kinderen te kunnen dragen.

Leden en bestuur
mannenvereniging
'De Heere is onze Banier'
te Vinkeveen.

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Havikshorst 11, 3871 JK Hoevelaken
T 033 2584004 • dsjpnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T 0180 398670 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Lid: Ds. A. Snoek (Verdiepingsconferentie 23+)
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)
Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

MEDITATIES:

Kom achter Mij!

“En Hij zei tegen hen: Kom achter Mij en Ik zal u vissers van mensen maken. Zij lieten meteen de netten achter en volgden Hem”.
(Mattheüs 4 : 19-20) j-3

Gods zakdoek

“en God zal alle tranen van hun ogen afwissen”
Openbaring 7 vers 17b f-3

Geen been gebroken

“Want deze dingen zijn geschied, opdat het Schriftwoord vervuld wordt: Geen been van Hem zal gebroken worden...”
Johannes 19:36.....m-3

Wij hebben de Heere gezien!

Johannes 20:25 ..... a-3

Openingswoord Huishoudelijke vergadering:

Verschenen aan Jakobus
1 Kor. 15:7a m/j-3

Zomertijd, verzameltijd!

Spreuken 10:5a: Wie in de zomer verzamelt,
is een verstandige zoon j/a-3

Vreemde tempelgangers!

Mijn ziel is begerig en bezwijkt ook van verlangen naar de voorhoven van de HEERE (...) zelfs vindt de mus een huis en de zwaluw een nest voor zich, waar zij haar jongen legt, bij Uw altaren
(Psalm 84:3 en 4) s-3

Een opvolger

“en Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijft tot in eeuwigheid”
Johannes 14 vers 16.....o-3

Verkozen tot eeuwig behoud en tot dienst

Niet u hebt Mij uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren, en Ik heb u ertoe bestemd dat u zou heengaan en vrucht dragen, en dat uw vrucht zou blijven, opdat wat u ook maar van de Vader vraagt in Mijn Naam, Hij u dat geeft
(Johannes 15:16) n-3

Advent voor Maria

Maria zei: Zie, de dienaar van de Heere,
laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord
Lukas 1 : 38.....d-3

BIJBELSTUDIE O.T.:

Job 40

Gods tweede antwoord aan Job j-4

Job 40:20-41:25

De leviathan f-4

Job 42 (met name van vers 7-17)

Jobs gezegend einde.....m-4

God in het midden

Liederen om te overleven a-4

God de Schepper

Psalm 8..... m/j-5

God de Zorgende

Psalm 91 ..... j/a-4

God de Sprekende

Psalm 119..... s-4

God de Koning

Psalm 72.....o-4

God de Rechter

Psalm 137.....n-5

God de Verborgene

Psalm 90.....d-4

BIJBELSTUDIE N.T.:

Lijden als een christen

1 Petrus 4:12-19 .....j-7

Ambt en Jeugd

1 Petrus 5:1-6 .....f-7

Waakzaamheid geboden

1 Petrus 5:7-14 .....m-7

Inleiding Timotheüs en Titus a-7

Strijden voor de gezonde leer

1 Timotheüs 1:1-20..... a-8

Aanwijzingen voor het gemeentelven

1 Timotheüs 2:1-15

Gewone christenen met een bijzondere roeping

1 Timotheüs 3:1-16.....j/a-7

Trainen om niet af te vallen

1 Timotheüs 4:1-16..... s-7

Maatwerk in de gemeente

1 Timotheüs 5:1-6:2a o-7

Tevreden de loopbaan lopen

1 Timotheüs 6:2b-21 .....n-8

Trouw in ongeveinsd geloof

2 Timotheüs 1:1-18.....d-7

VAN DE VOORZITTER

j-2, f-2, m-2, a-2, m/j-2, j/a-2, s-2, o-2, n-2, d-2

VANUIT HET HOOFDBESTUUR:

Oud en jong hebben elkaar nodig j-10

‘ONDER EEN VERGROOTGLAS’:

Omstreden Koningschap j-11

2018-opnieuw een jubileumjaar f-10

Begraven of cremeren m-9

Een geruisloze revolutie a-11

Heeft het COGG toekomst? m/j-11

En toch preken!.....j/a-10

Lessen van de Areopagus s-10

Overmachtige ontferming o-10

Overmachtige ontferming n-11

Kanttekeningen bij een synodedebat d-10

“DORDTSE LEERREGELS”

Een heel groot offer, Hoofdstuk II, 1-5.....j-13

Geloof en ongelooft, Aantekeningen bij

Hoofdstuk II, paragraaf 6-9 .....f-12

Een nieuwe wil!, Lezen: Dordtse Leerregels,

hoofdstuk 3/4, paragraaf 1-6 ..... a-13

Geloven als gave van God, Lezen: Dordtse Leerregels,

hoofdstuk 3/4, paragraaf 8-13 ..... m/j-13

Drie grote fouten, Lezen: Dordtse Leerregels,

hoofdstuk 3/4, paragraaf 14-17 ..... s-12

De volharding der heiligen, Lezen: Dordtse

Leerregels, hoofdstuk 5, paragraaf 1-5 .....o-12

De volharding der heiligen, Lezen: Dordtse

Leerregels, hoofdstuk 5, paragraaf 6-10.....n-13

Getrooste vertwijfeling, Aantekeningen bij

hoofdstuk 5, paragraaf 11-15.....d-12

WEB:

In balans, evenwichtige tijdsbesteding in je gezin...f-14

ORGANISATIENIEUWS:

Wijzigingen adresboekje 2015 .....j-15

Wijzigingen adresboekje 2015 .....f-17

Mannenthemadagen 2018.....f-17

Uitnodiging Huishoudelijke vergadering.....f-20

Jaarverslag 2017-2018 van de Bond van

Hervormde Mannenverenigingen op

Gereformeerde Grondslag.....m-11

Exploitatie-rekening 2017 .....m-15

Wijzigingen adresboekje 2015 .....m-16

Mannenthemadagen 2018.....m-16

Uitnodiging Huishoudelijke vergadering.....m-20

Wijzigingen adresboekje 2015 ..... a-15

Vakantie..... a-15

Lezing, Prediking in het spoor van Dordt (1) ... m/j-15

Wijzigingen adresboekje 2015 ..... m/j-18

Foto-impressie Huishoudelijke vergadering m/j-20

Lezing, Prediking in het spoor van Dordt (slot) .j/a-12

Wijzigingen adresboekje 2015 .....j/a-17

Mannenthemadag Veenendaal j/a-17

Verlag Huishoudelijke vergadering s-15

Wijzigingen adresboekje 2015 ..... s-17

Uitnodiging Bondsdag 2018 ..... s-20

Pastoraal bekeken, Ik in de Bijbel?!.....o-15

Bondsdag 2018 .....o-16

Wijzigingen adresboekje 2015 .....o-18

VOOR ELKAAR vakantieweken 2019.....o-19

Uitnodiging Bondsdag 2018 .....o-20

Met het oog op 31 oktober,

Alleen Gods Woord... .....n-15

Wijzigingen adresboekje 2015 .....n-17

Foto-impressie Bondsdag 2018.....n-20

Wijzigingen adresboekje 2015 .....d-15

Mannenthemadagen 2019.....d-15

BOEKBESPREEKINGEN:

Met het oog op het einde,

Dr. M. van Campen, dr. J. Hoek en

dr. M.J. Paul (red) j-16

Tot belijden geroepen,

Ds. C. Harinck.....f-19

“Nieuw Leiderschap”

Dick Both, Alex de Bruijn en

Arnold Huijgen m-19

100 prikkels voor mannen,

Arjan van den Noort en Wim van Gent, ...m-19

“De brieven van Johannes”,

Ds. J. Belder m/j-19

Nu het ouderdomt,

Aad van Toor m/j-19

“Leven bij de Dag”,

Ds. J.J. ten Brinke j/a-19

Uw dienaar luistert,

Ds. W.J. Westland j/a-20

Dagboek van een arts,

Hans Graf von Lehdorff j/a-20

Zien we de dertigers?

Ds. J. van het Goor.....j/a-20

De zon gaat onder,

R. van Kooten n-19

OVERLIJDENSBERICHTEN:

j-16, f-19, m-17, a-16, m/j-19, j/a-18, s-18, o-19,

n-18, d-17